

Dashopanishatsarah Ratnapanchakam 4

——
दशोपनिषत्साराः रत्नपञ्चकं ४

——
Document Information

Text title : Dashopanishatsarah 3 (Ratnapanchakam 4)

File name : dashopaniShatsAraH3.itx

Category : upanishhat, upaniShad

Location : doc_upanishhat

Author : Kalyanasevaka

Proofread by : Brahatha Mohan

Latest update : May 22, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 23, 2026

sanskritdocuments.org

ದಶೋಪನಿಷತ್ತಾರಃ ರತ್ನಪಂಚಕಂ ಳ

(ರತ್ನಪಂಚಕೇ ಚತುರ್ಥಂ ರತ್ನಂ .)

ಈಶಕೇನಕಠಪ್ರಶ್ನಮುಂಡಮಾಂಡೂಕೃತಿತ್ತಿರಿಃ ..

ಐತರೇಯಂ ಚ ಛಾಂದೋಗ್ಯಂ ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕಂ ತಥಾ .. ೦ಮ್ ..

ಶಾಂತಿಃ -

ಶಂ ನೋ ಮಿತ್ರೋ ನ ಇಂದ್ರೋ ಹ್ಯವತು ಪವನ ! ಮಾಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾಧ್ಯವಾನ್ಮು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ನೌ ಭುನಕ್ತು ಜ್ಞ ! ಸಹಗುಣಿಗಣೈರ್ವೀರ್ಯಕಾರ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯೇ .
ಛಂದೋಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವರೂಪೋಽಭವದಹಮಧುನಾ ವಿಶ್ರುವಂ ಭೂರಿಸೌಖ್ಯಂ
ವೃಕ್ಷಸ್ಯಾಹಂ ಸುಮೂಲಂ ಹ್ಯದ ಇದಮಖಿಲಂ ಪೂರ್ಣ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರೂಪಂ .. ೧..

ಆಪ್ಯಾಯಂತ್ಸಿಂದ್ರಿಯಾಣಿ, ತ್ಸಿಹ ಬಲಮಖಿಲಂ ಸ್ವಾತ್ಮಧರ್ಮಾಶ್ಚ ಸಂತು,

ಶ್ರೌತಂ ಮೇ ಮಾ ಪ್ರಹಾಸೀರ್ಮನಸಿ ವಸತು ತತ್ಸತ್ಯವಿಜ್ಞಾನರೂಪಂ .

ಭದ್ರಂ ನಃ ಸರ್ವತಃ ಸ್ಯಾನ್ನರಸುರಗಣತಃ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಭೂಯಾಜ್ಜನೇಭ್ಯೋ

ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ನಮ ಇತಿ ಗುರವೇ, ಪ್ರತ್ಯಗರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ವಸ್ತು .. ೨..

೧. ಈಶ- (ಈಶೋಪನಿಷತ್)

ಈಶಾವಾಸ್ಯಂ ಬಹುವಿಧಜಗತ್ಸರ್ವಮೇಕಾಂಶತೋ ವೈ

ತಜ್ಞಾ ನಾರ್ಥಂ ಪ್ರಥಮತ ಇಹ ಸ್ವಸ್ಯ ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಶುದ್ಧಿಃ .

ತತ್ಕರ್ತವ್ಯಾ ನಿಯತಮನಸಾ ಬ್ರಹ್ಮಯಾಥಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿಃ

ಶೋಕೋ ಮೋಹೋ ಭವತಿ ನ ತದಾ ಹ್ಯೇಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಂ .. ೩..

೨. ಕೇನ- (ಕೇನೋಪನಿಷತ್)

ಶ್ರೋತ್ರಶ್ರೋತ್ರಂ ಯದಿಹ ಜಗತಿ ಪ್ರಾಣಚಕ್ಷಿಂಧ್ರಿಯಾಣಾಂ

ವ್ಯಾಪಾರೋ ಹಿ ಪ್ರಚಲತಿ ನಿಜೋ ಯಸ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಯೋಗಾತ್ .

ಅಗ್ನಿರ್ವಾಯುಃ ಸುರಪತಿರಪಿ ಜ್ಞಾತುಮಾಸನ್ನ ಯದ್ವೈ

ವಿಜ್ಞಾನಂ ತದ್ವಿಮಲಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕುರುಷ್ವ .. ೪..

೩. ಕಠ- (ಕಠೋಪನಿಷತ್)

ಶ್ರೇಯೋ ಧೀರೋ ವ್ಯಣೇತೇ, ವಿಷಯಸುರಮಣಂ ಪಂಡಿತಮೃನ್ಯಮಾನಾಃ

ಕುರ್ವಂತು ಜ್ಞಾನಹೀನಾ, ಇಹಪರಸುಖಿತಾ ನೈವ ತೇಷಾಂ ಕದಾಪಿ .

ಲಭ್ಯೋ ವೈ ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನವಿಧಿನಾ ಮೇಘಯಾ ಸುಶ್ರುತೇನ,

ಪ್ರಜ್ಞಾನೇನಾಪ್ನುಯಾತ್ತನ್ನಿರುಪಮಮಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಯಾಣರೂಪಂ .. ೫..

೪. ಪ್ರಶ್ನ- (ಪ್ರಶೋಪನಿಷತ್)

ಪ್ರಜಾಸೃಷ್ಟಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಕುರುತ ಸಕಲಾಂ ಪ್ರಾಣವಿಭವಾಂ
ಮನೋ ವಾಕ್ಪಾಣಸ್ಯ ಸ್ತವನಮಿಹ ಕುರ್ವಂತಿ ಚ ಸುರಾಃ .

ಸ ಕರ್ತಾ ದ್ರಷ್ಟಾದಿಃ ಪರಮಪುರುಷೇ ತಿಷ್ಠತಿ ಸದಾ

ತಮಾತ್ಮಾನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾಕ್ಷರಮಜಮಖಂಡಂ ಭವತಿ ನಾ .. ೬..

೫. ಮುಂಡಕ- (ಮುಂಡಕೋಪನಿಷತ್)

ಯಸ್ಮಿನ್ವಿಜ್ಞಾತ ಏಕೇ ಭವತಿ ಚ ಸಕಲಂ ಜ್ಞಾತಮೇವೇಹ ಪೂರ್ಣಂ

ಯಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಕ್ಷರಮಜಮಚಲಂ ಪ್ರಾಪಯಂತೀ ಪರಾ ಸ್ಯಾತ್ .

ತಜ್ಞಾ ನಾರ್ಥಂ ಸ ಗಚ್ಛೇದ್ಗುರುಮಿಹ ಶರಣಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಂ

ಬ್ರಹ್ಮೈವೇದಂ ವಿಜಾನನ್ ಶಮದಮಸಹಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಭೂತೋ ಭವೇತ್ಸಃ .. ೭..

೬. ಮಾಂಡೂಕ್ಯ- (ಮಾಂಡೂಕ್ಯೋಪನಿಷತ್)

ತ್ರಿಕಾಲಾತೀತಃ ಸನ್ನಕಲಸಮಯೋ ಯಸ್ತಿ ವಿಧತಃ

ಸ ಏವೋಂಕಾರಶ್ಚಿದ್ವಿಮಲಪರಮಾತ್ಮಾ ಶಿವತಮಃ .

ಸ ಆತ್ಮಾ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಿ ಪದರಹಿತಃ ಶಾಂತಿಪರಮೋ

ಹ್ಯದೃಷ್ಟೋಗ್ರಾಹ್ಯೋಽಪಿ ಹೃದಯಕಮಲೇಽಂತರ್ಬಹಿರಪಿ .. ೮..

೭. ತೈತ್ತಿರೀಯ- ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್)

ಸತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಂ ಹ್ಯನಂತಂ ಶತಶತಗುಣಿತಂ ಪೂರ್ಣಮಾನಂದಮೇಕಂ

ಯಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಾಣೋ ಮನೋ ವಾಕ್ಸಕಲಸುರಗಣೋ ದೂರಮತ್ಯಂತಮಸ್ತಿ .

ಸರ್ವೇ ಧಾವಂತಿ ಭೀತ್ಯಾ ರವಿಯಮಪವನಾಃ ಪಂಚಕೋಶಾತಿದೂರಂ

ಹ್ಯಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಭೇದಬುದ್ಧ್ಯಾಽಭಯಮಚಲಮಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ವಾಪ್ನುಯಾತ್ತತ್ .. ೯..

೮. ಐತರೇಯ - (ಐತರೇಯೋಪನಿಷತ್)

ಸರ್ವಂ ಪ್ರಜ್ಞಾನಮೇವ ಕ್ರತುಘೃತಿಮತಯಃ ಕಾಮಸಂಜ್ಞಾನಮೇಧಾಃ

ಸಂಕಲ್ಪೋಜ್ಞಾನಜೂತಿ ಸ್ಮೃತಿಹೃದಯವಶಾ ನಾಮಧೇಯಾನಿ ತಸ್ಯ .

ಪ್ರಜ್ಞಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಪುರನರಸಹಿತಃ ಸ್ಥಾವರೋ ಜಂಗಮಶ್ಚ

ಪ್ರಜ್ಞಾನೇ ಸರ್ವಲೋಕೋಽಮೃತಮಿಹ ಸ ಭಜೇಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ಣಃ .. ೧೦..

೯. ಛಾಂದೋಗ್ಯ- (ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್)

ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಾನ್ಯದ್ಧೃದಿ ಬಹಿರಖಿಲಂ ಶ್ಲಿಷ್ಯತೇ ನಾಪಿ ಕೇನ

ಪ್ರಾಣಃ ಕಂ ಖಂ ಮನೋ ವೈ ಜಗದಿದಮಖಿಲಂ ಭಾವಯೇದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪೂರ್ಣಂ .

ಮೃತ್ತಿಂಡಾನ್ಮೃಣ್ಮಯಂ ತತ್ಕಲಶಮುಖಮಿದಂ ನಾಮರೂಪಂ ಚ ಮಿಥ್ಯಾ

ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತ್ವಮಸಿ ವಿಮಲತತ್ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭೂಮಾ .. ೧೧..

೧೦. ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ- (ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್)
ಓತಃಪ್ರೋತೋಽಯಮಾತ್ಮಾ ಸಕಲನರವರೈಃ ಪೂರ್ಣವೈರಾಗ್ಯಯುಕ್ತೈ -
ಬಾಲ್ಯಂ ಮೌನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾಕ್ಷರಮಜಮಮನೋ ಬ್ರಹ್ಮ ವೇದ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೈಃ .
ನಾನಾಭಾನಂ ವಿಹಾಯ ಪ್ರವಚನಮತಿಸಂಲಾಪನಂ ಶಾಸ್ತ್ರವೇದಾನ್
ಶಾಂತೋ ದಾಂತಸ್ತಿತಿಕ್ಷುಃ ಪರಮಸುಖಧನಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೂಯಾತ್ಸ್ವಸಂರಾಟ್ .. ೧೨..
ವೇದಾಂತಾರ್ಥಾತಿಸಾರೋಪನಿಷದಮೃತತದ್ಬ್ರಹ್ಮಪೀಯೂಷಪಾನಂ
ಕೃತ್ವಾಹಂಕಾರಶೂನ್ಯೋ ಮಮತವರಹಿತಃ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಪೂರ್ಣಃ .
ಆಚಾರ್ಯಂ ಶಂಕರಂ ಸದ್ಗುರುಮಹಮನಮಂ ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಮಾಸಂ
ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಸುಶಾಂತಿಭವಭಯಗಲಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಾಪ್ತಂ .. ೧೩..
ಏತತ್ಸಾರಸ್ಯ ಪಾರಾತ್ಸತತಸುಮನನಾಧ್ಯಾಸತಃ ಪೂರ್ಣಸಾಕ್ಷಾ-
ತ್ಕಾರಾದೂಬ್ರಹ್ಮೈವ ಭೂಯಾಚ್ಛಮದಮಸಹಿತಃ ಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವೋ ವಿರಾಗೀ .
ಕಷ್ಟಂ ನೈವಾತ್ರ ಕಿಂಚಿನ್ತ್ವಖಿಲಮುಷನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಜಾಲಂ ಚ ಮಾಸ್ತು
ಕಲ್ಯಾಣಃಸೇವಕೋಽಯಂ ತ್ರಿಗುಣವಿರಹಿತಂ ಕೇವಲಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಸ್ತು .. ೧೪..
ಇತಿ ಶ್ರೀಸಮರ್ಥರಾಮದಾಸ-ಕಲ್ಯಾಣಪದಾನ್ವಿತ-
ಕಲ್ಯಾಣಸೇವಕಪ್ರಣೀತ ರತ್ನಪಂಚಕೇ ಚತುರ್ಥಂ ರತ್ನಂ
ದಶೋಪನಿಷತ್ತಾರೋ ನಾಮ ಸಂಪೂರ್ಣಂ .

Proofread by Brahatha Mohan

Dashopanishatsarah Ratnpanchakam 4

pdf was typeset on May 23, 2026

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

